

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Égész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

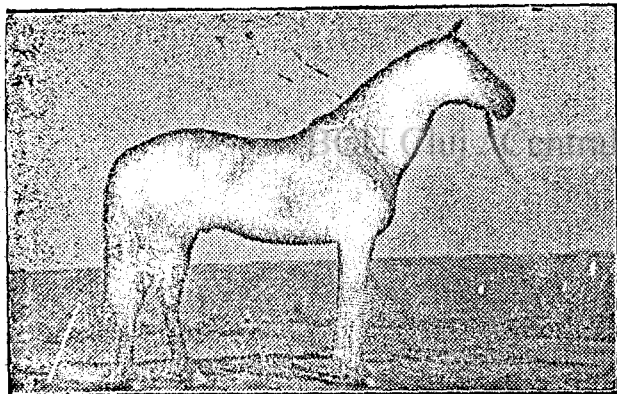
FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. száma.
 Megjelenik minden szombat.

Tavaszi vásárok.

A gazda munkája örökös körforgás. Az év változó szakai nem jelentenek pihenést számára. Az állatok tenyésztésében és a növények termelésének rendjében állandó munka folyik. A földműves vet tavasszal, nyáron, ősszel, sőt télen is. A hótakaró alatt zöldelő vetés várja a tavasz érkezését, hogy fejlődni

A tavasz azonban a gazda számára is ébredést jelent. Ilyenkor nemcsak a vetések zsendülése, az állatok legelőre való vágyakozása jelenti a tavaszt. Ilyenkor szokás a gazdaságban számotvetni azzal is, hogy milyen termények és állatok eladása, vagy vásárlása válik szükségessé?

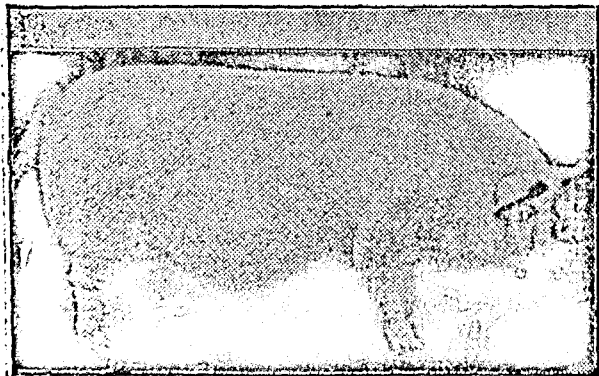
Angol félvér mén.

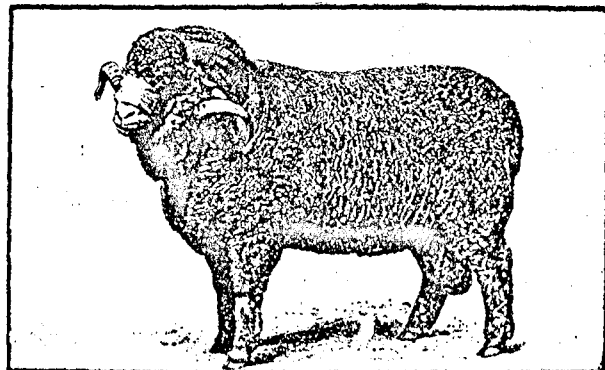
Magyar fajta tenyészbika.

kezdjen és aranykalászokat neveljen. Az állatokat egész éven át kell takarmányozni. A gazda élete tehát állandó munkában, állandó aggodalomban és reménységben telik el.

Tavasszal szokták rendezni a mezőgazdasági kiállításokat és vásárokat. Ilyenkor jelennek meg a piacon az ujonnan nemesített növények magvai és ilyenkor szerzik be a gon-

Yorkshire-i tenészkoca.

Merinó kos.

dos állattenyésztők a szükséges tenyészállatokat.

Megemlékeztünk lapunkban arról a nagy-jelentőségű kiállításról, amelyet az *Erdélyi Gazdasági Egyesület* központi épületében rendezett. A kiállítás jó alkalom volt a találkozásra, megjelentek azon távoli vidék gazdái és beszélték egymás bajait és bizonyára hasznos tapasztalatokkal meggazdagodva tértek haza. Az *Erdélyi Gazdasági Egyesület* vetőmag- és termény-kiállítása mellett meg kell emlékeznünk a *bánáti gazdák mozgalmáról*. A Bánság gazdái minden évben állatkiállításokat szoktak rendezni, hogy a községek tenyészállat-beszerezését biztosítsák. Február végén és március elején folyt le Grabati-on a bánági gazdák jólsikerült tenyészállat vására. Ugy a rendezés mintaszerűsége, mint a kiváló eredmény, amelyre az eladások nagy számából lehet következtetni, azt mutatja, hogy a bánáti állatkiállítás betöltötte hivatását.

A *Székelyföldön* híresek a Cristur-i bikavásárok és a sokféle megtartott tavaszi juhvásárok. Ezek nagyban hozzájárulnak ahhoz,

hogy a Székelyföld állattenyésztése olyan magas fokra fejlődött.

Közép-Európa mezőgazdasági államai közül mind nagyobb súlyra tesz szert *Magyarország*. Az évenként rendezett tavaszi mezőgazdasági kiállításokon Románia gazdái is nagy számmal szoktak megjelenni. A kiállítás jelentőségét fokozza, hogy azon különböző bemutatókat, fogat- és szántó-versenyeket, szakelőadásokat tartanak. Az idén is nagy készülődés folyik a március vége felé megnyíló budapesti mezőgazdasági kiállításra. Hír szerint a kiállításra bejelentett állatok száma olyan nagy, hogy a kiállítás rendezősége sokat vissza kellett, hogy utasítson. Így természetes, csak a legjava fog felvonulni a kiállításra.

A tavaszi kiállítások arra figyelmeztetnek, hogy *igyekedjünk áttérni a nemes vetőmagvak termelésére és a nemes állatok tenyésztésére*. Láthatjuk a fejlettebb gazdálkodással dolgozó népeknél, hogy a haladó gazdálkodás nemes vetőmagvak és állatok nélkül nem képzelhető el. Értsük meg a tanítást és kövessük a jó példákat!

Színek világa.

A falusi gazdaember élete leginkább összekapcsolódik a szabad természettel. Életmódjában alkalmazkodnia kell a természet viszonyaihoz, az időjáráshoz, évszakok változásaihoz. Mikor a természet a tavasz pompájában kivirágzik, a falusi ember is kivetkőzik téli

fekete vagy szürke ruházatából és színes öltözetben jelenik meg a természet ölen.

Alkalmazkodás a színes, szép környezethez: ez a szép magyar népi öltözködés magyarázata!

Azok tehát, akik azt akarják, hogy a ma-

ne hagyja el régi színes, szép viseletét a legtermészetesebb, a leghelyesebb követelményt állítják a nép elé. Ne higgyék erdélyi magyar testvéreink, hogy mi csak a magunk örökös nótáját fujjuk, amikor a régi, szép öltözködés megtartására, vagy felújítására intjük őket. Ma a legműveltebb népek is arra törek-szenek, hogy falvaikat folszabadítsák a városi ringy-rongy divat hatása alól. Most olvassuk, hogy Ausztriában törvényhozás útján kívánják a népet eredeti színes ruhájának visszaállítására utalni, sőt Bécs városának előkelő

lakói számára is a divat változásaitól eltérő, eredeti öltözetet akarnak behozni.

Arról már többször írtunk, hogy Németországban milyen nagy gondot fordítanak a nép nemzeti öltözködésére. Az összes németlakta területek ruházódását tanulmányozzák és képekben ismertetik.

Az egyik nagyon elterjedt német újság közelebről az erdélyi szászok ruházódásáról írt elismerő méltatást. Képünk a német újság nyomán egy idősebb szász férfinak és egy fiatal szász nőnek ünnepi öltözködését ábrázolja.

Látogatás a legújabb bástyában.

A Magyar Nép hirdette az összes magyar újságok közül legelőször, hogy gazdasági iskolákat kell felállítani. A vitában, amely a gazdasági iskolák felállításáért folyt, a Magyar Nép szerkesztősége és a Magyar Nép kiadótulajdonosa, a Minerva Irodalmi és Nyomdai Vállalat teljes erejükkel vettek részt. Örvendezve állapíthatjuk meg, hogy a Magyar Nép és a köréje csoportosult derék férfiak munkájának eredményeképpen ma már Erdélyben az összes kisebbségi felekezeteknek vannak gazdasági iskoláik. Sokszor hangzottak el dicsérő szavak lapunk hasábjain a működő gazdasági iskolák munkájával kapcsolatban. Ez alkalommal a legfiatalabb gazdasági iskolának, a Ciunbrud-inak a munkájáról akarunk néhány szót szólni.

Dr. Vékás Lajos a Minerva vezérigazgatója és dr. Szász Ferenc a Magyar Nép szerkesztője meglátogatták az erdélyi magyarságnak ezt a legfiatalabb bástyáját. A méltóságosan hömpölygő Maros vize mellett emelkedik szelíd domblankán az iskola főépülete és ekörül helyeződnek el a gazdaság épületei.

Nem célunk most dr. Nagy Endre igazgató és az iskola derék tanári karának munkásságát méltatni. Arról a nagy munkáról sem emlékezünk meg, amelynek nyomán jóformán néhány hónap alatt született meg az új iskola. Erről különben is írtunk már a Magyar Népből, megemlékezve arról, hogy az iskola összes épületei és teljes felszerelése a legkényesebb igényeknek megfelelnek.

Az iskolában ősszel kezdték meg a munkát. Tehát alig néhány hónap óta foglalkoznak a növendékek magasabb gazdasági tudományokkal és olyan iskolai tárgyakkal, ame-

lyek teljesen eltérnek a falusi iskolák tantervének anyagától. A rövid idő alatt valósággal csodálatosnak nevezhető haladást tettek a tanulásban.

A látogatóknak alkalmuk volt egy órára is megjelenni és ott megállapították, hogy a legnehezebb kérdésekre is játszi könnyedséggel feleltek a tanulók. De a legnehezebb tüzpróbát is kiállották. Dr. Szász Ferenc, aki az iskolának nem tanára és így a tananyagot sem ismerhette minden részleteiben, sok tanuló felől felszólított. Az állattenyésztés, növénytermelés, takarmányozás, kertészet, természetrajz és más tárgyakból sok kérdést adott fel a felelőknek. Örömmel lehetett megállapítani, hogy a tanulók mindenre tökéletes feleleteket adtak. Sőt bizonyos kérdésekben már a legújabb fel-fogásról is meglepő tájékozottságot árultak el.

Mutatja ez, hogy az iskola tanári kara hivatása magaslatán áll és mutatja továbbá, hogy tanulói mind szívvel lélekkel folytatják tanulmányaikat. Így érthető, hogy néhány hónap alatt minden kérdésben nagy tájékozottságra tettek szert. Nem kiesi dolog ez, ha tekintetbe vesszük és ismételtlen hangsúlyozzuk, hogy a gazdasági iskola első éves növendékei az ősszel lépték át az intézet küszöbét.

Ez a példa minden egyébtől eltekintve bizonyítja, hogy az erdélyi magyarság gazdasági iskolái hivatásuk magaslatán állnak. Bizonyítja, hogy a gazdasági iskolákban végzett munka értékes, mert évről-évre olyan derék, magyar fiukat állít a gazdasági munka rajvonalaiba, akik a magyarság gazdasági és szellemi javainak lesznek megőrzői és szaporítói.

KÖZTUDÓSÁG

Hitler kancellár döntő lépése. A világháború utáni békek és nemzetközi egyezmények megtartása és megváltozhatatlansága felül utóbbi időben nagy viták folytak. A feszült nemzetközi helyzetet sok esetben éppen ezek a békek és szerződések idézték elő. A német nemzetet az ugynevezett locarnói szerződésben arra kötelezték, hogy Franciaország határán, az ugynevezett Rajna vidéken, semleges zónát tartson fenn. A semleges zónában nem volt szabad hadsereget tartania. Már régóta lehetett sejteni, hogy Németország változtatni akar a helyzeten, mégis nagy meglepetést okozott Hitler kancellár bejelentése, amelyben felbontotta a locarnói szerződést. Hitler szerint a francia-orosz egyezmény után Németország nem érzi magát arra kötelezettnek, hogy a locarnói szerződést betartsa. Kötelességének érzi, hogy őrködjék a birodalom határainak biztonsága felett és ezért Németország a Rajna vidék semleges övét katonailag megszállja. A bejelentéssel egyidejűleg a nagyhatalmak követői is értesítést kaptak Hitler döntő jelentőségű elhatározásáról. A német csapatok már a bejelentéssel egyidejűleg bevonultak a semleges övbe és ott mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta a lakosság a bevonuló csapatokat. Hitler lépésének nemzetközi következményeit ma még nem lehet belátni, bizo-

nyos azonban, hogy a világháború utáni nemzetközi helyzet egyik legnagyobb jelentőségű eseményének kell tekinteni.

A japán forradalom. Japánban helyreállott a rend, de olyan sajátságos körülmények között, amelyek különös figyelmet érdemelnek. A kormányt ugyanis Araki tábornok vette át, még pedig diktátori hatalommal és Araki tábornok a katonai párt feje. A forradalom vezetői szintén a katonai párt hívei voltak, tehát céljaikat elérték, legalább is annyiban, hogy a hatalom olyan ember kezébe került, akiben, mint az ő emberükben, feltétlenül megbiznak. A forradalom „leverése” sem volt véres. A vezetők nagyobb része öngyilkosságot követett el, a legénység bántódás nélkül tért vissza a kaszárnyába, a katonai párt pedig megállapította követeléseit. Ezek a követelések: a hadsereg egyedül a császárnak van alávetve; a honvédelem minden szükségletét ki kell elégíteni, a földműves nép helyzetén segíteni kell és gondoskodni kell területről a szaporodó népesség számára. Ez az utóbbi követelés a hódító politika folytatását jelenti. Amint látszik, Japán politikáján a leverett forradalom inkább a forradalmárok javára változtatott.

Érdemes megemlíteni, hogy

Okada miniszterelnök hétévedésből a sógorát lölték le maga a volt miniszterelnök gora koporsójában megmunkált.

A háború. Az olasz hadsereg az északi fronton újabb győzelmet aratott. Ezt a győzelmet az olasz jelentések megsemmisítő hatásának mondják, s a rintüek ezzel a háború sorsát is dölt.

Viszont a Népszövetség meglehetősen komoly felhívást intézett mind a két félhez a háború megszüntetésére. Állítólag a négyes konferencia az angol királyt a béke közvetítésére és ugyancsak a béke megteremtésében fáradozik a pápa is. Mivel az esélyek beállta közeledik, lehet, hogy a béke megszületik ezekből jószándéku kezdeményezésekből, bár Rómában még nem bizonyos biznak a jó eredmények.

A megtorlások. A Népszövetségnek a megtorlásokat előkészítő bizottsága tárgyalásait halasztotta, de a szakértők folytatják munkájukat amennyiben megállapítására, hogy miképpen lehetne legtöbb eredményt szigorítani a megtorlásokban. Eden angol külügyminiszter bejelentette, hogy ha a főbb kőolajtermelő államok úgy határoznak, Anglia is hozzájárul a kőolaj Olaszországba szállításának eltiltásához. Ezt a lépést különösen Franciaország nézi aggodó figyelemmel, és úgy érzi, hogy a kőolaj szállításának eltiltása könnyen hátrára vezethet. A francia függetlenségéért azonban mégis az olaszok Franciaország akkor is kitartani Anglia mellett.

A tengeri egyezmény. A doni haditengerészeti társaságokból Japán már régebben kivonult. Olaszország pedig ellene elrendelt megtor-

A február 15-én megtartott osztálysorsjáték húzásán Erdélyben

nagy nyereményeket

legszerencsésebb a főelárusító, az

ECONOMIA CLUJ

játékosai nyerték:

Lei 2.000.000°—	No. 61544
„ 1.000.000°—	„ 143681 anexa
„ 200.000°—	„ 52192
„ 100.000°—	„ 3673

VEGYEN TÖLÜNK SZERENCSES SORSJEGYET!

tennállása alatt nem volt hajlandó egyezményt kötni. Ezért csak Anglia, Amerika és Franciaország léptek megállapodásra, az ilyen részleges megállapodás pedig, bármilyen hatalmasok az aláírói, nem oldja meg a kérdést. Talán ez az oka Anglia nagymérvű fegyverkezésének s annak, hogy Németországgal is, Oroszországgal is tárgyalásokat folytat haderejük arányáról.

Gömbös Rómában. A magyar miniszterelnök a közel napokban Kánya Kálmán külügyminiszter kíséretében Rómába megy, hogy ott Mussolinival tárgyalást folytasson. Ugyanerre az időre Rómába érkeznek az osztrák kancellár és az osztrák külügyminiszter is. Ebből nyilvánvalónak látszik, hogy a tárgyalások anyaga a dunai államok helyzetének rendezése lesz, hiszen a magyar miniszterelnök kijelentette, hogy ezt a kérdést Olaszország részvétele nélkül megoldani nem lehet.

Ebbe a körbe tartozik az a hír is, hogy Hodzsa cseh miniszterelnök első feladatul a dunai államok gabonatermésének elhelyezését jelölte meg, még pedig olyan módon, hogy a tengeren-túli gabona így kiszoruljon. Amint látszik, az ő elgondolásában is a gazdasági kérdés nyomult előtérbe. Ez kétségtelenül fontosabb is és könnyebben megoldható is, mint a bonyolult politikai kérdések.

Titokzatos kezek munkája. Angol hadihajókon sorozatosan fedeztek fel olyan kártevéseket a különböző fontos berendezéseken, amelyek, ha titokban maradnak, alkalmasak lettek volna a legnagyobb veszedelmek előidézésére. Azt hiszik, hogy szervezett kommunisták keze dolgozik. A hadihajók most szigorú rendőri felügyelet alatt állanak s remélik, hogy a tettesek hamarosan kézre kerülnek.

Belpolitikai hírek

Mi lesz az ostromállapottal? Bucuresti-i hírek szerint a folyó hónapban lejáró ostromállapot és cenzura hatályosságát nem szüntetik meg. Legfeljebb arról lehet szó, hogy valamit enyhítenek az ostromállapot intézkedéseiben és könnyítenek a cenzurán. Egyelőre nem lehet biztosat tudni, hogy a kormány milyen álláspontot foglal el ebben a kétségtelenül nagyjelentőségű kérdésben.

Beszámoló Gyergyóban. Az Országos Magyar Párt gyergyói tagozata beszámoló közgyűlést fog tartani Gheorgheni-ben. A gyűlés nagyjelentőségűnek ígérkezik, mert azon részt fognak venni dr. Gyárfás Elemér szenátor, dr. Pál Gábor, Szabó Béni és Wilker József képviselők. A gyűlésen szóba fognak kerülni a magyarság legidősebb politikai és gazdasági kérdései. Így a gyűlés elé nemcsak Gyergyó ötvenczer főnyi magyarsága tekint nagy várakozással, hanem Erdély egész magyarsága. A közgyűlést március hó 15-én a Laurenci-szálloda nagytermében tartják meg.

Br. Jósika János képviselő közbenjárt a Capleni-i névelmezés ügyében. Ismeretes, hogy Capleni község római katolikus elemi iskolájában a névelmezés alapján német tagozatot állítottak fel és nagyon sok növendéket a német tagozatra helyeztek át. Az érdekelt szülők a tanfelügyelő intézkedése ellen felebbezést nyújtottak be az iskolaügyi minisztériumhoz. Százöt szülő felebbezésének ügyében br. Jósika János képviselő járt közbe Aughelescu közoktatásügyi uj-

**Embert és gyümölcsfát
egyaránt gondozni kell,
— különben elpusztul.**

Aki fált rügyfakadás előtt

Libex-Universal-lal

**nem permetezi,
annak nem lesz
se fája, se termése!**

nisztárnél. A minisztériumban megígérték a magyar képviselőnek, hogy a jogos kérést kedvezően fogják elintézni. Így most a szülőket az a remény tölti el, hogy gyermekeik megint magyarral fognak tanulni.

Kisebbségi tisztviselők sérelme a miniszter előtt. Dr. Gyárfás Elemér és dr. Willer József megjelentek az igazságügyi miniszter előtt és előadták a nyugdíjazás előtt álló igazságügyi tisztviselők panaszát. A magyarság képviselői elmondották, hogy nyelvvizsga nélkül nem akarják kiutalni a nyugdíjazott igazságügyi tisztviselők nyugdíjait. Kérték a minisztert, hogy intézkedjék a nyugdíjak folyósítása ügyében.

Vádak Maniu sógora ellen. Boila egyetemi tanár nevét, aki Maniunak sógora, többször belevagyítotték a Skoda-féle fegyverszállítási botrányba. Többször folytattak vizsgálatot Boila ellen, a vizsgálat azonban nem tudta bebizonyítani Boila bűnösségét. Most azon a címen indítanak Boila ellen vizsgálatot, hogy a Skoda-féle fegyverszállítási ügyben kijárárok útján nagy összegeket szerzett. A vizsgálat elé nagy érdeklődéssel tekintenek a politikusok, mert ha Boila bűnössége beigazolódik, Maniunak és pártjának sokat fog ártani.

A Szilágyság több községében kiírták a tanácsválasztásokat. A Sacueni, Salard-i és Marghita-i járárok 48 községében kiírták a községi tanács és bíróválasztásokat. A nagyobb községekben, közöttük a három megyeszékhelyen, tovább is időközi bizottságok fogják intézni a községek ügyeit.

Abrudbányai Ede adóügyi panaszokat terjesztett a parlament elé. Dr. Abrudbányai Ede, magyarpartii képviselő, a parlament egyik ülésén adóügyi panaszokat terjesztett a pénzügyminiszter elé. A magyar képviselő több szomorú esetet sorolt fel, amikor az adóbehajtás alkalmával az adózó polgárokat feleslegesen zaklatták. Abrudbányai Ede a kellemetlenségek megakadályozása és elkerülése végett a pénzügyminisztertől kért védelmet és sürgős intézkedéseket.

Kétnmillió pengős titok. A legérdekesebb fakirmutatványokról páratlanul érdekes képekkel illusztrált cikket közöl *Tolnai Világlapja* új száma, amely nagy terjedelmében és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan pompás cikket, remek folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

HÍREK

Engedélyezték a kristálydetektoros rádiókészülékek használatát. A határszéli megyék lakosságának évekkal e előtt megtiltották, hogy az országba, ugynevezett kristálydetektoros rádiókészülékeket használhassák. A postaigazgatóság rádióosztálya a rendeletet megváltoztatta. A rendelet szerint a határszéli megyék lakossága is használhat kristálydetektoros rádiókészülékeket. A kristálydetektoros rádiók engedélyeztetésének díja pedig 200 lej, előfizetési díja pedig rendszeres rádió előfizetési díjának fele, vagyis 300 lej évente.

Megdrágult az utlevél. Jelentették a Magyar Népből, hogy az utlevelekre újabb illetéket fognak kiróni. Az új illeték alkalmazását elrendelő törvényt kihirdették és így az érvénybe lépett. Ezután minden külföldi utlevél után 500 lej, ugyanevezett turisztikai illetéket kell fizetni. Csoportos utleveleknél személyenként 300 lejt és külföldi kirándulásoknál 200 lejt kell a főnti illeték címén fizetni.

Sikerült nyelvvizsga. Satu-Mare-n a nyugdíjazandó városi tisztviselők nyelvvizsgáját megtartották meg. Tizenegy tisztviselő és alkalmazott jelentkezők vizsgára. A nyelvvizsgájukra jelentkezők összes tisztviselő vizsgája sikerült.

Valkásos szobrokat akarnak elhelyeztetni a Satu-Mare-i római katolikus templom előtt. Petőfi-emléktábla és a római katolikus gimnázium előtt lévő Szűz Mária-szobor elhelyeztetése után újabb meglepetés várható Satu-Mare magyarságát a prefektus átiratot intézett a római katolikus püspökséghez.

Fajtiszta - Fajazonos szavatolt csiraképeségű eredeti Erfurti, Hollandiai és Dániai

Fűszerek
Zöldség
Virág
Fű és
nemestett
Takarmány
és Répa

MAGVAK

„ERFURT“ Salamon & Stefan magfelmérés és
CLUJ, PIATA MIHAI-VITEAZUL magkereskedés

Legkisebb rendelést is azonnal postázzuk!

Árjegyzék ingyen!

ben elrendelte a katolikus székesegyház, talpázatán álló Szent István és Szent Imre szobrok eltávolítását. A püspökség a prefektusnak adott válaszában kifejtette, hogy a szobrok szent ereklyék és ezért nem lehet azokat addig eltávolítani, amíg a Szentszék nem rendelkezik az ügyben. Megjegyezzük, hogy a prefektus több egyházközségnek küldött régi szobrokkal kapcsolatban hasonló tartalmu rendeletet.

Braşov közelében építik fel az új lőszergyárat. Bucureşti-i híradások szerint az új lőszergyár építését a legrövidebb időn belül megkezdik. Az új lőszergyár Braşov mellett fog felépülni.

Római katolikus templom épül Berveni-ben. Dr. Fiedler István püspök erőteljes akciót indított, hogy Berveni-ben római katolikus templom épüljön. A gyűjtést az építendő templom költségeinek fedezésére már megkezdették. Szép eredmény mutatkozik s így a meglévő alapok hozzácsatolása segítségével a nyárára már elegendő összeg fog rendelkezésre állani a templom építésének megkezdésére.

A Magyar Párt közbenjárt az I. G. Duca-i járásbiróság visszaállításáért. A Magyar Párt megbízásából Gyánfás szenátor és Willer képviselő kérelmet terjesztettek elő az igazságügyi minisztériumban, hogy az I. G. Duca-n megszüntetett já-

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybetegségét** biztosan gyógyítja: EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

rásbiróságot állítsák vissza. A miniszter azt válaszolta, hogy a költségvetés összeállításának során mérlegelés tárgyává fogja tenni a kérés teljesítését.

Meghalt Románia leggazdagabb embere. Bucureşti-ben meghalt Jon C. Mihail szenátor. Az elhunyt Románia leggazdagabb embere volt. A dúsgazdag ember 36 szobás palotájának egyik udvari szobájában lakott, turón, puliszkán és fekete kenyeren élt. Minthogy örökösök nem maradtak utána, vagyonának legnagyobb részét, kétezer millió lej értékben, a román tudományos akadémia örökölte.

Fejszével küzdött meg a farkassal. Vágási Dénes Misentea-i székely legényt az erdőben farkas támadta meg. A farkas a legényt megharapta és szét is tépte volna, ha a legény a kezében levő fejszével nem tudott volna védekezni. A bátor legény a farkas fejét széthasította.

Fiedler István püspök a névelkezés ellen. Dr. Fiedler István püspök intézkedett, hogy a Carei-ben néme. eredetűnek minősített 212 növendék ügyében adjanak be felebbezést a közoktatásügyi miniszterhez. A püspök egyidejűleg elrendelte,

hogy a növendékek tanítása a felekezeti iskolákban tovább folyjék.

Hamisítják az új pénzeket. Az ókirályságbeli Gorj megyét elárasztották hamis 250 lejesekkel. A hatóságok vizsgálatot vezettek be és megállapították, hogy a hamis pénzeket Telesi községben egy Cordovan nevű híres pénzhamisító készítette. A pénzhamisítót letartóztatták.

Nagy verekedés volt egy Carei közelében tartott táncmulatságon. Ciumesi községben táncmulatságot rendezett a falu fiatalja. Tánc közben a szomszédos község legényei is elmentek a bálba. Az idegen legényeket nem akarták beengedni a táncterembe, amiből verekedés támadt. A verekedésben husz legény sebesült meg. A csendőrség letartóztatta a verekedő legényeket.

Ötvenre emelkedett a betegek száma Sacueni-ben. A Sacuenia kiütéses tifuszban megbetegedett emberek száma harmincről ötvenre emelkedett. Szerencsére a járvány nagyon enyhe lefolyású, a betegek közül még senki sem halt meg.

Fára menekült a farkasok elől. A regáti Draescana falu határában Constantin Teodorescu tanító az autóbust várta. Közben farkascorda támadta meg. A tanító szorongatott helyzetében egy fára mászott fel. Amikor az autóbusz megérkezett, a farkasok elmenekültek és a tanító kimenekült veszedelmes helyzetéből.

Szőlőbirtokosok!

Mielőtt szőlőoltványokat rendelnének, kérjék ki bizalommal

Cím:

HAJDU szőlőtelep

Diosig, jud. Bihor.

HAJDU ISTVÁN

szőlőtelepének évi árlapját, mely miniszterileg 177.939—1935. szám alatt engedélyezett

Kulturnapok Chidea és Badesți községekben.

Jól sikerült kulturnapok voltak Chidea és Badesți, Cluj megyei községekben.

Chidea községben teljesen megtelt érdeklődőkkel a kulturház nagyterme. Bonczhidai Dezső ref. lelkész tevékeny belmissziói munkát fejt ki. Munkássága nyomán az egyházi és kulturális egyesületek működése nagy lendülettel folyik. A központ kiküldötteit a nép nagy szeretettel fogadta és figyelemmel hallgatta meg előadásait. Gyalla y Domokos főszerkesztő a magyar művelődés megőrzésének szükségességét hangoztatta. Kifejtette, hogy nemzeti művelődés megőrzésére bizonyos utat az állandó tanulás és művelődés. Dr. Szász Ferenc a haladottabb gazdának való gazdálkodási rendszerről beszélt és néhány olyan gazdasági kérdéstről érintkezett, amelynek megvalósítását már erre az évre javasolta a Chide-i gazdálkodóknak. Az ünnepség műsorán szerepelt a Bonczhidai Dezső vezetése alatt álló dalárda, ezenkívül pedig Jókusz Klára és Horváthy Lenke szavaltak el mély érzéssel és nagy lendülettel két verset. Az ünnepség Bonczhidai Dezső zárószavaival ért véget. Szomorú dolog, hogy ebben a szép, nagy magyar községben, ahol református, katolikus és unitárius magyarok élnek együtt, az egy-

házak között nincsen meg a közös együttműködés kapcsolata. Pedig ha ez létrejönne, sokkal hatásosabbá válnék az építőmunka, amire a magyar kisebbségnek ma mind gazdasági, mind lelki téren nagy szüksége van.

Badesți község csekély számú magyarsága Fekete Károly lelkész vezetése alatt példás módon igyekszik hivatását betölteni. A szerény anyagi viszonyok között élő magyarok szép felekezeti iskolát tartanak fenn, református templomukat pedig néhány évvel ezelőtt javították ki. A község magyar lakossága közös egyetértésben fog össze művelődési céljainak elérésére.

A jól sikerült ünnepségen előadást tartottak Gyalla y Domokos, dr. Szász Ferenc, majd szavaltok és Fekete Károly zárószavai következtek. Említésre érdemes, hogy a község derék magyar lakossága között sok családban igen sok gyermek van. Olyan család is van, ahol tíznél több gyermek van és a családfő előadása szerint mindenik gyermek tökéletesen tud magyarul írni és olvasni. Erről a magyar szigetről azzal a jóleső érzéssel távoztak a kiküldöttek, hogy még ilyen korszakban és elszigetelten élő magyarság jövőjéért sem kell aggódnia, hogyha lelkes és tevékeny vezető áll az élen.

Nagy veszteségi járvány Esztorozásban. Esztorozásban nagyon elharapódzott a kutya és macskák között a vesztett állatok, nagyon embert megmártak. Jelenleg háromszáz ember áll keze alatt vesztett állatok haragja miatt. A súlyos helyzetre tekintettel eddig hétezer kutya és macskát irtottak ki.

Agyonsújtott a villám gazdát. A Satumare megyei Gerta-Mica község határzivatara volt. A zivatar közepén villámlott és dörgött. Corbeanu Vasile gazdát a villám agyonsújtotta. Két nap múlva megtalálták meg elszenesedett testét.

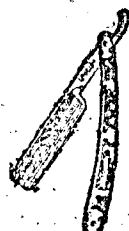
Lelkészek, tanítók, szülők gyelmébe! A legértékesebb ajándék születés- és névnap, húsvétra, bármilyen alkalomra az Uj Cimborá, mert ebben a gyermek 4 évtől 14 évig megtalálja mindazt, ami őt érdekel: bélyeggyűjtést, kertészkedést, rajziskolát, cserkészetet, meséket, verset, mókát, tréfát, színdarabot, névnapra köszönőlevelet, meg rejtvényt. Az életre tanít meg nevel ez a kis ujság, szülőket és gyermekeket egyformán feldoboz. Szindarabjait más nyelvekre lefordítják. Havonta háromszor jelenik meg, előfizetési díja egész évre 200 lej. - Megrendelhető: Uj Cimborá kiadóhivatalnál, Cluj, Str. Baron L. 5 szám. Közeledik húsvét, a tavasz kösd, madarak, fák napja, a természet újra szükség lesz gyermek szindarabokra. Az Uj Cimborá már előre is gondol erre és megrendelést szívesen fogad, amelynek ára a pénz előfizetése mellett, postaköltséggel együtt 25 lej. A sorozat első könyve, hanem a régebben jelent számok gyűjteménye

Kun Máttyás Fia Rt.

CLUJ, Calea Marechal Foch Nr. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyrebecsűl megrendelőink szolgálatára. Specialisták vagyunk: acélárúkban, látszerészében, borotva készítésében, orvosi műszerek javításában.

Előfizetési felhívás a Természettudományi Közlönyre!

A Magyar Természettudományi Társulat (Budapest, VIII., Eszterházy-u. 16) célja a természettudományi ismeretek népszerűsítése és terjesztése.

Folyóirata, a havonta megjelenő s gazdagon illusztrált

Természettudományi Közlöny,

mely a természettudományok minden ágából a legnagyobb gondtal összegyűjtött, általános érdekű, hasznos és tanulmányos közlemények tárháza.

A folyóirat lépést tart a természettudományok haladásával és minden olyan eredményről tájékoztatja olvasóit, mely akár ismeretkörük bővítésére, akár a gyakorlati életben való értékesítésre alkalmas, mert nagy azoknak a száma, akik sok természeti jelenséget nem értenek és a természet erőit a saját javukra felhasználni nem tudják.

Ugyanezt a célt szolgálják a Társulat

népszerű könyvkiadványai is, amelyeknek beszerzésénél előfizetőinek a Társulat 30 százalékos kedvezményt nyújt.

A Természettudományi Társulat folyóirataira az évi előfizetési díjak a következők:

1. Előfizetés a Természettudományi Közlönyre 300 Lei.
Pótfüzetekkel együtt 350 Lei.
2. Könyvkiadó-vállalati díj 300 Lei.
3. Állattani Közlemények 150 Lei.

4. Botanikai Közlemények

150 Lei.

5. Magyar Chemiai Folyóirat

180 Lei.

6. Évi átalánydíj (Természettudományi Közlöny, Pótfüzetek, Könyvkiadói Vállalat, Állattani Közlemények, Botanikai Közlemények és a Magyar Chemiai Folyóirat kedvezményes előfizetési díja összesen) 750 Lei.

Jelentkezéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a *Minerva* Irodalmi és Nyomdai Müintézet R. T. könyvterjesztési osztálya, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. sz.

A pápa enyhített az olaszországi börtön. Az olasz lakosság részére a pápa különleges börtönrendelkezést bocsátott ki. A rendelkezés szerint az olasz lakoságnak folyó évben huszonnégy börtönt csak a pénteki napon kell tartania. A pápai rendelet indokolásai szerint erre a könnyítésre azért van szükség, mert az olasz lakosság a háborus helyzet miatt amúgy is rosszul táplálkozik.

Új könyvek.

Új verses elbeszélés a Magyar Nép könyvsorozatában. *Lapunk* kiváló munkatársának, *P. Jánossy Béla* írónak közelebbről jelent meg *Király daliája* című verses elbeszélése. A szép versekbe szedett történetet már nagyon sokan rendelték meg olvasóink közül. A könyv ára 20 lej és a portóköltég. Tanácsos, hogy a könyvet egyszerre többet rendeljék meg, mert úgy a portóköltég kevesebb. A könyv megrendelhető *lapunk* kiadóhivatala útján.

Minden életkorban enyhíti a fájdalmakat a *Togal*. Gyorsan és biztosan csillapítja a jól bevált *Togal-tabletta* a fájdalmakat. Több, mint 7000 orvosi szakvélemény dicséri a *Togal* feltűnő jó hatását rheuma, köszvény, idegzsába, spanyolláz (grippa), hüléses betegségek, fejfájás és idegfájdalmak esetén. Az Ön orvosa is igazolni fogja, hogy a *Togal* jó hatása mellett teljesen ártalmatlan. Oldja a hűgysavat, baktériumölő és természetes uton kiküszöböli ki a szervezetből a betegség okozta bomlási termékeket. Évek óta fennálló fájdalmas bajoknál is meglepő gyógyeredmény érhető el a *Togal-tablettákkal*. A *Togal*-nak nincs pótszerrel. Az összes gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

Siessen, a szerencse várja!

Megtalálja **Banca Hiescu S. A.-nál Cluj** aki eddig kilizetelt nyereményt több mint **100,000.000 Lei**.

Első húzás
1936 március 15.

Rendeljen sorsjegyet postán!

Egy sorsjegy 200 Lei.

Sorsjegyárát fizesse le a 40.050 postacsekkzámlánkra.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Utmutató a kiscgazda föbftermeléséhez.

Mesterséges trágyák.

Állandó nagytermést csak istállótrágya használatával nem tudunk elérni, a fokozott termelés keresztülviteléhez okvetlenül mesterséges trágyákra is szükségünk van. A műtrágya használata nagyon kifizeti magát, mert vele — mint azt a legutóbbi gazdasági egylet vetőmagkiállításán is láthattuk — egyes gazdaságok katasztrális holdanként 25—30 mázsás termést is el tudtak érni.

A kellő tudással nem rendelkező gazdák bizonyos foku ellenszenvvel viseltetnek a műtrágyák iránt, aminek bizonyítására leirok egy általam tapasztalt esetet. Előre bocsájtom, nehogy megnehezíteljenek reám az illető gazdák, nem akarom őket pellengére állítani, hanem azt akarom, hogy az ő esetükből tanuljon a magyar gazdaosztály és többet ne fordulhasson elő ilyen sajnálatraméltó eset.

Az aradmegyei magyarpárt meghívására, több helyen gazdasági előadásokat tartottam. Az előadásokat nagyon sok tanulni akaró, szorgalmas gazda hallgatta, akik rendszeres gazdálkodással elég szép eredményt tudnak elérni. Sok kiscgazda meghívott a kis gazdaságába, hogy hasznos utasításokat adjak, ha valahol hibát találok. Örömmel állapítottam meg, hogy bárhova hívtak, úgy a 40—50 holdas, mint a 3—4 holdas gazdánál, mindenütt példás rendet találtam. Kimeszelt istállók, rendben tartott széna és szalma kazlak, kiscpert ólak és szépen takarított állatok találtam mindenütt.

Az egyik udvarban feltűnt, hogy a trágyadomb fehér valamivel van behintve. Kérdést intéztem a gazdához, mi az a fehérség?

A legnagyobb ámulatomra mondta el gazduram, hogy bizony műtrágya, és eléggé megbánta, amiért a trágyadombra szórta, mert az átkozott portéka olyan mérges valami, hogy még a trágyát is megégeti. Jobban tette volna ő is, ha a többi gazdát követve a tapasztló gödörbe önti.

Az aradmegyei cukorrépatermelők a cukorgyárnak kikötötték, hogy holdanként bizonyos

mennyiségű szuperfoszfátot adjon a terméknek, így akarván a kiscgazdákat reá szoktatni a műtrágya használatára. Egy lelketlen kiscgazda elhíresztelte a gazdák között, hogy a gazda azért adja ingyen a műtrágyát, mert a trágyából a répa feje kiesi lesz, de sok cukor fog tartalmazni és így a gyár sokat fog nyerni, mert kevés súlyt kell beváltania. Erre a kiscgazda szinte ingyen átadta a drága szuperfoszfátot a lelketlen kufárnak, a másik kiscgazda hazavitte, és a tapasztló gödörbe dobta.

Kedves gazdatársaim, ne üljenek felelőre, ne mende-mondának. Miért nem intéztek kérelmet a Magyar Nép-hez, ahonnan azonnal megkapták volna a kellő utasítást és nem dobtak volna el több ezer lej értékű növényi tápanyagot?

Mi tanult gazdák drága pénzen vesszük különböző műtrágyákat, mert csak azzal tudunk nagy termést előállítani. Ne féljenek Önök se tőle, hanem próbálják meg előbb esinyben és ha beválik, akkor vegyenek belőle.

Mindaddig azonban, amíg az istállótrágya és a trágyalé értékes tápláló anyagának nagy része a helytelen gazdálkodással elvész, addig ne is gondoljunk műtrágya vásárlásra, hanem mindent kövessünk el, hogy a meglévő trágyanyagokat megtartsuk és a növényeink fejlődésére juttassuk.

A műtrágyák közül a legfontosabbak a foszforműtrágyák, mert a túlzott gabona-terméssel sok foszfor használódik el és azt a talajunk legkevésbé pótolni. Ezért a foszforműtrágyával eredményesen tudunk terméskedést elérni és egyuttal a minőséget is javítani tudjuk.

Nálunk leginkább a szuperfoszfátot használják, amely 16—18% vízben oldható foszfor-tartalmú savat tartalmaz. Átlag holdanként 150 kiló szuperfoszfátot szórunk ki. Rendelés előtt szoktuk a földre kiszórni a szuperfoszfátot. Géppel is lehet vetni és akkor a szuperfoszfátot. Géppel is lehet vetni és akkor a szuperfoszfátot. Géppel is lehet vetni és akkor a szuperfoszfátot.

Ugyanez a foszfortartalmu a Th...

liszt is amely 12—13% foszfort tartalmaz. Sokkal lassabban hat a növényre, mint a szuperfoszfát. Kat. holdanként 200—300 kilót szórunk ki.

A nitrogén tartalmu műtrágyák közül a kiscgazda szempontjából említésre méltó a csilei salétrom és mésznitrogén. A csilei salétromot gyenge, felfagyott vetések gyors felsegítésére szoktuk használni, amikor kat. holdanként 30—50 kg szórunk ki. Mérgező anyagot tartalmaz, azért a munkás kiszórás után mossa meg a kezét. Az állatokra vigyázzunk, nehogy nyaldossák a zsákokat, mert megmérgeződnek. A mésznitrogén szintén tartalmaz mérgező anyagot, ezért a kiszórót lássuk el szemüveggel, nehogy szemgyulladást kapjon. Vetés előtt 2 héttel kell kiszórni, holdanként 100—120 kilogrammot.

Vannak még kálium trágyák, mint a kálium-só és a kainit, amelyet káliumszegény talajokon használnak. Reánk kiscgazdákra legfontosabb káliumtartalmu trágya a fahamu, amit okvetlenül gyűjtsünk össze, mielőtt kilugozódnék és szórjuk ki földünkre.

A mész úgyis mint növényi tápanyag, de különösen, mint a talaj túlkötöttségét megakadályozó műtrágya jön számításba. A túlkötött, tevéketlen talajokat meszezéssel tevékeny talajjává lehet átalakítani. Erre a célra

Spongillia

**FAJDALOM ÜZŐ CSÜZ
ÉS KÖSZVÉNY MENŐCS**

Oldal, hát, gerincz és keresztcsont fájdalom, szurás szaggatás és lábköszvény ellen.

Hatása csodás!

KONCZ
GYÓGYSZERTÁR

ODORHEIU

AUT. CONS. SAN. SUP. N° 1933

vagy égetett meszet használunk, vagy a mész-égetőkben és mészraktárakban kapható szétomlott mészport használunk.

Katasztrális holdanként, aszerint, hogy mennyire mészszegény a talajunk 4—10 mázsa mészport szórunk ki. Legjobb összettel kiszórni, de sohase alkalmazzuk egyszerre az istállótrágyával. Egyszeri meszezéssel 6—7 évre megjavíthatjuk talajunkat. Cukorgyárak közelében lévő kötött talajokat mész-izsappal javíthatjuk meg, amiből holdanként 80—120 mázsát szoktak használni. *Bodor Kálmán.*

Gazdag, sokoldalu anyag és főbb új csoport lesz a budapesti kiállításon.

A rendezőbizottság örömmel értesült arról, hogy a kiállításra olyan bőséges anyagot jelentettek be, ami az összes pavilonokat és a kiállítási istállók férőhelyeit meg fogja tölteni, emellett új csoportokkal is sikerült bővíteni a kereteket.

A tenyészállatesoportban a bejelentések számát csökkenteni kellett a rendelkezésre álló férőhelyek arányában, valamint, hogy a kínálat megfeleljen a várható vásárlói keresletnek. A vásárlói forgalom tekintetében kedvezőek a kilátások, az értékesítés előmozdítása érdekében többféle rendkívüli kedvezményt sikerült biz-

tosítani. A köztenyésztés és a magántenyésztők részéről egyaránt élénk vásárlási szándék tapasztalható, ezenkívül a szomszédos államokból is számottevő az érdeklődés.

A baromfikiállítási csoportot ez évben értékesen fogja kiegészíteni a gödöllői baromfitenyésztési szakiskola kiállítása, amely ügyes, szemléltető módon fog hasznos utbaigazításokkal szolgálni a kistenyésztőnek.

Értékes és tanulságos anyaggal fognak szerepelni a földmívelésügyi minisztérium szakoktatói és kísérletügyi intézményei. Utóbbiak kiállítása a gazdakörökön túlmenő, széles érdeklődésre tarthat számot, amennyiben egy hatalmas pavillont megtöltő,

ügyesen összeállított anyaggal fogja a kiállítás látogatóit kioktatni a gyümölcsfaápolás és védelem kérdéseiről, valamint a jöminőségű gyümölcs termelésének feltételeiről. A Mezőgazdasági Kamara kiállítása a mezőgazdaság minden időszakú kérdéséről, a Külkereskedelmi Hivatal a mezőgazdasági termények és termékek külföldi értékesítésének módjairól és lehetőségeiről fog beszámolni.

A borászat és szőlészet, az élelmiszeripar, a zöldmezőgazdálkodás és a tejgazdaság, az erdészet és fásítás, a méhészet, a halászat, az önálló gazdasági népiskolák munkái, a háziipar ügyes dolgai és a magyar iparművészet remekei, valamint a dohányjövődék,

mind szerepelni fognak gazdag anyaggal, külön pavillonokban elhelyezve.

Örvendetes, hogy a hazai mezőgazdasági gépgyárak és a külföldi gyárak képviselői a múlt évinél is nagyobb felkészültséggel fognak megjelenni az idei kiállításon.

Uj csoport lesz ez évben a vadászati kiállítás, amely a vadászatot, mint a mezőgazdasághoz legközelebb álló ősfoglalkozást fogja propagálni, legkiválóbb vadászaink gazdag zsákmányának bemutatásával, amellel ki fogja domborítani gazdasági és idegenforgalmi jelentőségeit is. A falusi lakásügyi kiállítás új csoportja, valamint a mezőgazdasági munkásjóléti intézmények kiállítása, nagyértékű oktatóanyagával a falusi lakosság egészségügyi és szociális helyzetének javítására fog utbaigazítást adni.

A kiállítás látványosságát változatos programmu lovasmutatóványok, ugrató-versenyek, díjlovaglások, ujszerű feltételekkel rendezett lovas-mérkőzések, fogatelhajtások és különböző fogatversenyek fogják hatásosan kiegészíteni. A kutyakiállítást hatásosan fogják kiegészíteni a különféle sportszerű bemutatók.

Milyen gyógynövényeket gyűjtsünk az idén?

Itt a tavasz és nemsokára megkezdődik a gyógynövénygyűjtés ideje. Miatán nem minden évben keresettek a világracon ugyanazok a gyógynövények, hanem azok a gyárak szükségletei és a megmaradt készletek szerint évről évre változnak, azért a gyűjtendő és értékesíthető gyógynövények iránt évről évre tájékozódniunk kell. Amennyiben a világracon már most megnyilatkozott a kereslet bizonyos gyógy-

növények iránt, úgy már tájékozódni tudnak az ezidén értékesíthető gyógynövények iránt. A Clujon működő „Cooperativa Adonis” (Cluj Academia Agricolă) ez év folyamán a következő gyógynövényeket fogja nagyobb arányban beváltani:

Elsősorban gyűjtendő a tavaszi hérics (Adonis vernalis). Április végén kezdődik ennek a gyűjtése és addig gyűjthető, amíg virágos példányok kaphatók. A kereskedők u. i. megkívánják, hogy az áru virágos legyen. A szedett növényeket árnyékban kell megszáritani, mert a napon megfeketednek és értéktelenné válnak.

Május elején hajt a beléndek (Hyoscyamus niger). Ebből a keresett gyógynövényből már évek óta nem tudunk eleget beváltani, mindig több kellene, mint amennyi begyűl. Ezért tehát ezidén is szedendő, de csak a levele.

Májustól kezdve gyűjthető a nadragulya (Atropa Belladonna) levele. Ebből is sok kell évente, mert a külföldi gyógyárugyárak sokat dolgoznak fel belőle.

A nyári virágok közül begyűjtendő a pipacsvirág, hársfavirág, bodzavirág és a kökényvirág, mert ezek mindenkor kelendők.

Figyelemreméltó cikk a cseresznye- és meggyiszár, mert azt a gyógyszerárakban hörghurut és sápadtság elleni teának árulják. Ebből a cikkből is az utóbbi években több kellett volna, mint

a mennyit be tudunk gyűjteni. Ezért figyelemreméltó a gyűjtése Cseresznye- és meggyiszár idején ne dobjuk el a cseresznye szarát, hanem gyűjtsük és szárítsuk meg. Ugyanúgy használható a meggyiszár is.

A kikiricsmag már évek óta keresett világcikk, azért figyelemre való a gyűjtése.

Egynéhány év óta keresett kiviteli cikk a hecserli vagyis a vadrózsa termése, a csipkebogyó, kimagolt állapotban megszáritva kelendő cikk.

Egy év óta a kökény megszáritott gyümölcse nevezetes kiviteli cikk, amely figyelemreméltó.

Mindezek a növények nagyban való gyűjtésre alkalmasak, míg kisebb mértékben szedhetők: az árvacsalánvirág, ha az szépen, fehérén maradt megszáritott állapotban; a Szentgyörgyvirág kehely nélkül, a libapimpó levele, martilapu, csalán, zsurló, tüdőfű levele, vadperjegyökér stb. Bővebb felvilágosítással szolgál a gyógynövényértékesítő szövetkezet: „Cooperativa Adonis”.

Dr. Péter Béla.

Terjed a gyapott-termelése Romániában. Arra való tekintettel, hogy idén a gyapott-termése elég jól sikerült, a földművelésügyi miniszter intézkedést tett, hogy jövőre fokozottabb mértékben karolják fel a gazdák a gyapott-termelését. Ez természetesen csak melegebb éghajlatú vidékeken, az Aldun-

Szállítunk elsőrendű minőségben:

Szőlőoltványokat, gyümölcs- és diszfákat, diszbokrokat, dália-t és egyéb évelőket, magas és törpe rózsafákat, gyümölcshalonyokat. —

Ambrosi, Fischer & Co Aiud. Iud. ALBA

mentén és az Ókirályságban folytatható. Érdekes kísérletet végeztek idén arra vonatkozólag, hogy a gyapottat a kukorica között, mint köztes terméket termeljék. Az eredmények azt mutatják, hogy a gyapott ilyen módon is beérik és ha esetleg az időjárás következtében termése valamelyik esztendőben nem sikerülne, a terület nem marad kihasználatlanul, mert a kukorica termése jövődelmet biztosít a gazdának.

Gyümölcsfák, cserjék, díszbokrok közös beszerzése. Az Erdélyi Gazdasági Egylet az idén is közösen óhajtja beszerezni kedvezményes ár mellett a gazdák részére szükségelt gyümölcsfacsemeteket. Felhívja ezért az érdekelt gazdákat és kerttulajdonosokat, hogy szükségletüket összeírni és az E. G. E. címére (Cluj, A. Muresan-u. 10.) beküldeni sziveskedjenek.

Gazdag tartalommal jelent meg az Erdélyi Gazdának, az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapjának márciusi száma. Részletes beszámolót közöl a fényes sikerrel zárult vetőmagkiállításról. Közli az Erdélyben beszerezhető nemesített gabona, kapás takarmány, stb., vetőmagvak termelőinek neveit, legjobb beszerzési forrásait, ami ma legjobban érdekli a haladni vágyó gazdát. Ismerteti a rétek és legelők létesítésére alkalmas fűféléket. Rázsó Imrétől cikket közöl a gazdaságok vízszükségletéről. Képekkel gazdagon szemléltető cikket közöl a jászlak készítéséről. Utmutatást nyújt a gyümölcsfák téltúli permetezéséről. Ismerteti a gazdákat érdeklő újabb törvényeket és rendeleteket. Tájékoztatót közöl a gazdakörök számára a havi teendőket illetőleg és közli a gazdaközönséget érdeklő híre-

ket. A lapot az E. G. E. tagjai ingyen kapják. Az E. G. E. tagdíja egy évre 60 lei. Mutatványszámot díjtalanul küld az E. G. E. Cluj, A. Muresan u. 10.

Ingyen méhészeti tanfolyamok. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület minden évben szokott Erdély különböző részein ingyenes méhészeti tanfolyamokat rendezni. Az idén ezideig két tanfolyam rendezését vette tervébe az egyesület. Éspedig az egyik ápr. 6—11-ig lesz a Clujmegyei Valeni községben, Balogh Jenő ig. tanító vezetése alatt. A második tanfolyam máj. 25.—jun. 4. napjain fog megtartatni Clujon, az EME házsongárdi méhészeti telepén, Stief Ottó alelnök vezetése alatt. A tanfolyamokon részt vehetnek fiúk, leányok, férfiak és nők egyaránt. A tanfolyamok ingyenesek, csupán 100 lei beírási díj fizetendő személyenként. Ezekon kívül az egyesület Reghinben és Ocna-Muresulion tervezi tanfolyamok rendezését.

PIAC

Fellendült a kivitel.

A Constanta-i tengeri kikötőn keresztül 500 vagon kukoricát szállítottak Angliába. Anglián kívül még Franciaországba és Ausztriába indultak el nagyobb kukoricaszállítmányok. Angliába, Szíriába és Cubába nagymennyiségű fehér paszulyt szállítottak Constanta-i nagykereskedők. Palesztina számára napraforgó magot és élő baromfit raktak hajókba.

Piaci árak a Bánáthban.

A bánági gabonapiacra a kereslet nagyon lanya. Az összes terményekben, különösen azonban gabonában a gazdák részéről nagy kínálat mutatkozik. Vevő azonban nagyon kevés van. A piaci árak a következők.

Buza 430—435, kukorica 280, zab 330, takarmányárpa 310, korpa 250, tökmag 750, napraforgómag 480, cirokmag 240, muharmag 580, lóheremag 3200, lucerna 3000 lej mázsánként.

Krumpli 4, zöldség 4, hagyma 6—8 lej kilónként.

Alma 12, körte 15 lej kg.-ként. Tojás 2 lej darabonként. Tej 5, tejfel 22—28, tehénturó 5, vaj 40—60 lei literenként, illetve kilónként.

Egy magyar tudós érdekes kísérletei.

A XV. század nagy művésztudósa Leonardo da Vinci írta le először, hogy a gyümölcsfák belsőleg kezelhetők a kártevők ellen. Ennek a rendkívül sokoldalú művésznak kísérletei nem mentek feledésbe, mert az újabbkori tudósok szintén foglalkoznak evvel az igen érdekes kérdéssel.

Fári László magyar vegyész-mérnök végzett e téren igen érdekes kísérleteket, melyek természetesen még nem adtak teljesen kielégítő eredményt, mely a gyümölcsfák külsőleg történni való permetezését helyettesíthetné, mégis eljön az az idő — legalább is a kísérletek erre mutatnak —, hogy valamikor 2—3 „injekcióval” majd megvédhetjük fáinkat növényi és állati eredetű bántalmazók ellen.

Egyelőre azonban még messze vagyunk attól, hogy a permetezőgépinket sutba dobhatnánk s helyette „injekciós tüvel” védhetnénk fáinkat.

Napjainkban még mindegyiket szeretnénk a legenyébb, hogy gyümölcsfáink téli permetezését az áttelelő gombabetegségek, rágó és szívókártevők ellen, — most rügyfakadás előtt elvégezzük. A permetanyagot fűrösszük meg fáinkat a csuéstól a kibontott gyökérmagig.

A mostani téli permetanyagunk: Libex-Universal legyen, mert ez az anyag hatás tekintetében a legbiztosabb, viszont ár tekintetében legolcsóbb.

Művelődés

Lyukas zseb.

*Könyéig járok lyukas zsebembe
s nem akad semmi már a kezembe.*

*Nem akad semmi, minden oda lett,
Elperegték a drága gyöngyszemek.*

*A gyermekkor, a szép ifjúság.
Egy csengőbongó, csillogó világ.*

*Hiszen a nyílás egyre nagyobb lett,
Koptatták, nyútták az évtizedek.*

*Kifért már rajta még az öklöm is,
Kihullott rajta még az öröm is.*

*Kihullott rajta sorba mindenem,
csak a zseb maradt: üres életem!*

Sárközy Gerő.

Erdély régi költői.

Köszönje a magyar, hogy zékelyt ismer. Rá is ismert a zékelyre mindjárt már Arpád alatti bejöttékor, mint igaz hunszittya testvérré. A zékely is köszöni hogy magyart ismer. (Krizsa János véleménye).

Az erdélyi költők és erdélyi írók újabbkori szereplését Magyarországon, örömmel szemlélem. De meghajtom tiszteletem lobogóját az Alföld előtt, mert a legnagyobb szellemeket: Petőfit és Aranyt szülte nekünk. Petőfi és Arany egy lélekből szólnak a minden szép kifejezésre oly egyszerűen alkalmas magyar nyelven. Én Petőfit és Aranyt azért tartom nagynak, mert a magyar föld hangját meghallották, szíve dobbanását megértették és megfestették szépen csengő magyar nyelvünkön.

Erdély szívéből hódoló elismeréssel köszöntjük és Alföldünknek ezt a két nagy költő-lelkét, már csak azért is, hogy melléjük állithassuk a miénket: Gyulay Pált. Gyulay velünk és helyettünk mondja:

„Mi dicső a bérecek közt az élet!
Föld fiához közelebb az Isten.
S messze mind az, min a nagy világ csillag
Sápadozva mint rab a bilincsen.
Forróbb itt a szülőföld szerelme,
Szabadabb a szívnek dobbanása,
Itt kél a nap, itt nyugszik le később,
Itt néz a nap büszkén a szemébe.

Érzem levegődet,
Megállok a bércon,
Erdély szegény Erdély,
Édes szülőföldem!
S leborulok sirva
Mint a vándor gyermek,
Ki édesanyjának
Sirhalmán pihen meg.“

Gyulay Pál kora ifjúságában távozott Erdélyből, de magával vitte szíve vérét, lelki hitét s valóban ugyanaz a honszerelmem, ugyanaz az a rajongás az édesanyaföldért.

Az erdélyi Gyulay Pál mellett, kortárs az erdélyi Kriza János részére kérünk pár szót, mert ami szépet a zékely népköltészet termelt, Kriza vadrózsa-csokorba kötötte maga mondja:

„Zöld erdő bugásán,
Vadgalamb szólásán
Nevelt fel jó apám.

Mihent zekés gyermek lettem
S a kabalát megülhettem
Mentem a szántóba
S apám háborúba
A franciák ellen.

Holnap indul a legénység
Kommandóba, semmi mentség
Zöld erdő zugását
Vad galamb bugását
Majd meghallom esmét.“

Milyen más hang ez, mint az, amely Alföld rónájából zengett felénk! Milyen sors a zékely sorsa.

Erdély talán tagoltsága, ezernyi völgy és hegye miatt nem tudott olyan nagy korszakú költői alkotásokat termelni, amilyet magyar Alföld, de itt minden völgy és minden hegy tövében, sarjadzott a nép legendája, hősi története, andalítóan vadrózsája.

Aposztafok Adomak

Uj mód könyvek terjesztésére.

Az Északamerikai Egyesült Államokban történt az alábbi, amerikai élelmességre valló eset. Egy könyvkiadóvállalat új regényének kiadása alkalmával közölte, hogy a regénybe akarattal egy sajtóhibát helyeztek. A hirdetésben közölték, hogy az első olvasónak, aki a sajtóhibát felfedezi és azt a kiadóvállalatnak bejelenti, 30 ezer dollár jutalmat fognak adni. A hirdetés hatása abban jelentkezett, hogy két hét alatt kétszáz ezer példányt adtak el az újonnan megjelent könyvből. Arról nem szól a hirdetés, hogy megtalálta-e valaki a sajtóhibát és hogy a jutalmat megkapta volna. A kiadóvállalatnak ez a fogás jó üzletnek bizonyult, mert az eladott kétszáz ezer példány annyi tisztajövedelmet hozott, hogy abból nyugodtan kifizetheti a vállalat a harmincezer dollár jutalmat.

Pusztul a francia nemzet.

A francia belügyminisztérium jelentése szerint 1935-ben a születési és halálozási arányszám tovább romlott Franciaországban. 1935 esztendőben sokkal több ember halt meg, mint ahány született. Összehasonlítva a helyzetet az előző 1934. évvel, további romlás mutatkozik.

Dohányzók bánata Bulgáriában.

A bulgár kormány rendeletileg megtiltotta, hogy dohányzó emberek egymástól tüzet kérjenek. Együttal azt is megtiltja a rendelet, hogy gyufát vagy bármilyen tüzszeres számot valaki kérszóra kikölcsönözzön vagy átad-

jon. A rendelettel a bulgáriai gyufagyártást akarják fellendíteni.

Csatornával akarják összekötni Moszkvát a tengerrel.

Oroszországban nagyjelentőségű tervet készítenek elő. Az ország közepében fekvő Moszkvát hatalmas csatornával akarják összekötni a tengerrel, hogy a tengeri hajók egész a fővárosig juthassanak el. Hir szerint a terv megvalósításához rövidesen hozzákezdnek.

Öreg fa pusztulása.

Franciaország Prewims városában állott Franciaország legöregebb fája. A harminckett méter magas és tíz és fél méter körülmű cédrusfát valamikor a Libanon hegységéből vitték Franciaországba. Minthogy az előregedett fa több helyen korhadni kezdett, a városi tanács megmentését határozta el. Mikor a városi tanács az ügyet éppen tárgyalni kezdte, hirtelen vihar kerekedett és a fát kidöntötte.

Nem vőlegény...

— Hallom, hogy Kis Péter sokat jár a házatokhoz. El akarja venni Julesát?

— Dehogy is akarja, nem vőlegény az, csak evőlegény.

A kulisszák világa, a film minden érdekessége és a rádió számtalan újdonsága vonul át a *Déli-báb* száz oldalán. A népszerű színházi képeklap új száma pompás tartalommal jelent meg. Nemcsak remek képes rádióműsorokat, színházi beszámolókat, gazdag filmrovatot közöl, hanem egyfelvonásos szindarabokat, érdekesebbnél, érdekesebb cikkeket és riportokat, valamint több, mint száz nagyszerű képet is.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadási díj fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 30 lej, (orvosi tanácsokért 30 lej) könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak az azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek a választ lapunkban adjuk meg.

A. A. Verbász. A jelenleg érvényben levő deviza törvény változékéseinek figyelembe vételével mellett nem látjuk lehetőséget annak, hogy Jugoszlávia-i örökségnek árát törvényes keretek között átutaltathassa. Használt-e a szállító egyéni céljaira felhasználandó bútort, ágyneműt, nem esik vám alá és a szállításuk lehetséges.

X. A nyomásos gazdálkodás ügyében a következőket közöljük. Ha nincs közbirtokosság a községben, úgy a község birtokosainak többsége adjon be kérést a vármegyei gazdasági tanácsoshoz. Minthogy a nyomásos gazdálkodás megszüntetésénél a község legelőterület megkissebbedik, gazdasági tanácsosnak új üzleti tervet kell készíteni. Ezért a kérésbe arra kell kérni a vármegyei tanácsost, hogy a földet megvédelje a legeltetés alól, minthogy szabad gazdálkodást óhajtanak folytatni a község lakói. A kérelmet román nyelven kell megírni szabályszerűen fel kell bélyegezni. Az ügynek ilyen módon való elintézéséről az 1928 évben megjelent hivatalos lap 90-ik száma tájékoztat.

G. Z. Szőlőoltványok ültetésével ne siessen. Március végén kezdődik a munkálatok megkezdése. Az oltványokat előzetesen gondosan meg kell me-

különösen nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy a gyökereken ne legyenek törések vagy zúzott sebek. Minden ilyen helyet éles késsel vissza kell metszeni. Ültetés után az oltványokat felhúzott földdel kell a nap és a szél szárító hatásától megvédeni.

L. J. Láthatatlanban nem tudjuk megállapítani, hogy a bikaborjút érdemes-e megtartani tenyésztési célokra vagy pedig okosabb más módon értékesíteni. Ha származása bizonytalan, különben sem ajánljuk, hogy tenyészállatnak megtartsa, mert az átörökítő képessége bizonytalan. Lehetséges, hogy az, amit Ön szép testállásnak tart, csak a túlajtott takarmányozás eredménye. Mindenestre tanácsoljuk, forduljon kérésével olyan szakértőhöz, aki a borjút megnézheti.

G. F. A lóhere és lucerna polyvának a rétekre való kiszórását elvégezheti ugyan, de kiteszi annak a veszélynek, hogy az aranka elhatalmasodik a rét növényzetén. Igaz, hogyha a rét rendszeres kaszálásban és művelésben részesül, az aranka néhány év alatt eltűnik. A lóhere polyvának kétségtelenül nem trágya értéke is.

L. Z. A községi költségvetések összeállítását a választott tanácsok vagy ha olyanok nem működnek, az interimár bizottságok végzik. Minthogy a munka nagy szak tudást kíván, ezért természetes dolog, hogy a községi és körjegyzők vezetése mellett folyik a munka. Ha a költségvetés összeállítása során sérelem érte, jelentse be a községi vagy körjegyzőnek és csak abban az esetben adjon be felelőbizést, ha ott nem sikerült panaszát elintéznie.

Szakszavak fordítása

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

U. A. Dej. S. G. Locodeni. F. J. Gheorgheni. N. I. Bale. K. A. Gheorgheni. T. M. Bordosiu. R. I. Dopea. S. G. Arpasel.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Azon hátralékosaink részére, akiknek a lapot még küldjük, de nagyobb összeggel tartoznak, fokozatosan kiküldjük kitöltött postautólevélyünket, amely egyben felszólítás is, hogy az utalványon feltüntetett tartozásaikat küldjék be. Felezőitünk tehát minden hátralékost, hogy az utalvány felhasználásával sürgősen rendezzék hátralékaikat, mert hosszabb ideig nem küldhetjük a lapot azoknak, akik előfizetéseikkel nagyobb összeggel hátralékban vannak.

Sz. J. M. Seuca. Nem tudtuk megállapítani, hogy a szőlészeti könyv kinek a részére szükséges. Közlje ezt velünk.

B. A. Miron Cristea. Nem értjük világosan kérdését. Ön találmányát szabadalmaztatni akarja, vagy pedig találmányát értékesíteni. Kérjük erre vonatkozó válaszát s mi ezután készséggel adunk felvilágosítást. Egyébként címére lapunkat megindítottuk.

T. P. J. Bozies. A kért Szikszay-féle Keresztény tanítás c. könyv nem kapható, míg a nagybiblia ára 300 lei és a portó-költség. Megrendelhető kiadóhivatalunk után.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: P. I. Peteni 200 (ebből 155 lei 1935. évre, 45 lei könyvért), S. J. pályaőr Tican 150 (r.

1935. dec. 31-ig), N. K. Otomani 155 (naptár 2-szor expedálva), özv. L. A-né Hoghiz 75, U. I. Lazaresti 300, P. I. Valea Lunga 155, K. Gy. Vetis 155 (naptár 2-szor expedálva), K. V. Apa 155, F. J. Inlaceni 150, B. J. Cighid 150 (naptár 2-szor expedálva), F. J. Gheorgheni 150, L. B. Mosnita Nouă 200 (ebből 180 lei előfiz., 20 lei tanácsért), Cs. J. Mosnita Nouă 150 (naptár 2-szor expedálva), H. A. Baraolt 155, L. K. Ardasad 155, M. J. Gorenj 155 (naptár 2-szor expedálva). Sz. I. Vad Carol II. 150, Sz. I. Săsarm 500 (mult év végéig még 195 lejt kérünk), G. J. Medias 155, K. M. Conacul Josif 155, Sz. Gy. Mailat 150, G. L. Gheorgheni 305 (r. 1935. dec. 31-ig), Câmpia-Turzi-ról: P. S. 150 és F. M. 85, F. B. Guraslau 75, (r. 1936. VIII. 1-ig), E. S. Zălău 150 (r. 1933. XII. 31-ig), Hitelszöv. Beius 600, M. J. Besinen 150 (r. 1934. XII. 31-ig), N. I. Bale 250, özv. B. G-né Torba 150, A. K. Panit 305, K. I. Lutita 455, M. L. Tăuten 305, K. J. Sighet 150, Sz. J. Seuca 400, özv. H. F-né Huedin 150, Hitelszöv. Atid 830, Gy. K. Diosig 382, Sz. I. Cetatea de Balta 110, (r. 1936. VII. 1-ig), Sz. M. Cernatul de sus 150, D. F. Uileacul Siml. 190, Sz. J. Acatari 75, Satulungról: Gazdakör 150, és D. M. 150, Id. L. A. P. Bradut 155, F. B. Goagiu 600 lei.

Apróhirdetése

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 30 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Bizonytalan időben is Biztos termést hoz a MAUTHNER MAG

Kérje mindenütt az eredeti csomagolása MAUTHNER-magot és ahol nem kapható, forduljon Mauthner Ödön Román Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. igazgatóságához
SIBIU, PIATA CETATI 1.

Clujmegyei református egyházközség olyan nyugdíjas tanítókat keres, ki a kántori teendőket el látná. Ajánlatokat a lap kiadóhivatala közvetíti.

1911-beli Máv. tizes golyós esapágyas eséplő eladó. Ugyanott megvételre keresek Meligaard páros-sornú vetőgépet tizenhárom sorost. Bagossy Sándor, Ghiarac, juđ. Bihor.

Vizsgálja át figyelemmel az osztálysorsjáték tervét,
mely szerint négy hónap alatt
72.319 nyereményt osztanak szét
284,634.560— Lei értékben!

I. osztály húzása 1936 március 15-én.

11.098 nyeremény

23,136.512 Lei értékben.

Ezek között

5 darab egymillió lejes

nyeremény.

II. osztály húzása 1936 április 15-én.

11.098 nyeremény

26,897.912 Lei értékben.

Ezek között

5 darab egymillió lejes

nyeremény.

III. osztály húzása 1936 május 15-én.

11.098 nyeremény University Librar **39.025 nyeremény**

30,755.112 Lei értékben.

Ezek között

5 darab egymillió lejes

nyeremény.

IV. osztály húzása 1936 június 15-én.

11.098 nyeremény

203,845.024 L értékben.

Ezek között 2 drb. **6,000.000 lejes**

2 " **2,000.000 lejes**

16 " **1,000.000 lejes**

nyeremény.

SORSJEGYÁRAK:

$\frac{1}{4}$ 200— Lei, $\frac{1}{2}$ 400— Lei, $\frac{1}{1}$ 800— Lei.

200 Lei-el

részívehet a csoportjátékban 20 számmal!

Vegyen sorsjegyet bizalommal és reménnyel!

Nem mindenki nyerhet egyszerre, de a nyerési esélyek bárki részére egyforma nagyok!

**Kérjen sorsjegyet és prospektust a főelárusításoktól,
alélárusításoktól és ügynököktől.**

Tanuld meg!

Képekben mutatjuk be a fa koronájának kezelését.

A gyümölcsfák kezelésének egyik legfontosabb művelete a korona kialakítása és az idősebb fák koronájának szakszerű metszésben való részesítése. A fák koronájának kezelése azért szükséges, mert enélkül a fa nem terem kellőképpen. A metszés éppen olyan szüksé-

első szakában tehát egy-két évig csak annyi ágat törjünk meg a koronában, amennyi a rendes korona kiképzéséhez feltétlenül szükséges. További képeinken azt látjuk, hogy a 4-5 esztendőes szilvafa csemete koronáját hogyan kell megmetszeni. Ezzel a metszéssel tulajdonképpen a korona kiképzését teljesen befejeztük. Ezután már csak a korona ritkítására kell gondot fordítsunk, bizonyos fajtájú fánál pedig a termőrügyekre való metszést végezzük el.

Fiatal szilvafa metszése ültetés után. Három-négy éves szilvafa koronájának alakítása.

es a fának, mint a trágyázás a gazdasági növényeknek. Sokszor értekeztünk lapunkban, hogy miképpen kell metszeni a fákat. Több ízben közöltünk képeket is különböző fák metszésének módjairól. Mai számunkban több képsorozatban mutatjuk be a fa koronájának kezelését, a fa elültetésétől kezdve egészen az öreg fák koronájának metszéséig.

Első képünkön szilvafa csemetét mutatunk be. Ültetés után a fácska koronáját arányba kell hoznunk a gyökérrel, hogy biztos fejlődését biztosítsuk. Ezért metszésben részesítjük. Képeinken bemutatjuk a fiatal szilvafa csemetét metszés után. A csemete fejlődésének

Harmadik képünk mutatja, hogy öreg 30-40 éves almafát hogyan kell megmetszeni. Amint a képről látszik, a korona takarítást úgy végezzük el, hogy a levegő és a napfény beférközhessenek a fa koronájába.

Amint az állatok ápolásához hozzátartozik az állatok takarítása, kefézése, éppen úgy hozzátartozik a gyümölcsös kezeléséhez a fának rendes metszésben való részesítése. Ezért minden gyümölcsstermelő járjon nyitott szemmel a gyümölcsösben és az elmondottak alapján végezze el fának metszését.

Öreg almafa koronájának kiritkítása.

Ki szelet vét, vihart arat,
 Ki nem olvas, buta marad,
 A MAGYAR NÉP biztos öböl,
 Jó, ha benne rejtőzködöl.

Egyszerű módszer a gyümölcsfák életkorának megállapítására.

Hogy hamarosan meghatározhassuk hozzávetőlegesen egy gyümölcsfa életkorát, tudnunk kell, hogy a fák törzsvastagodása évenként (kerületben számítva) — jó kerti talajban — a talajszintől átlagosan 1 m. magasságban számítva, egyes gyümölcsnemeknél a következő: kajszin- és őszibarckfánál: 2 cm, diófánál: 2 és fél cm, körte-, szilva- és almafánál: 3 cm, cseresznyefánál 4 cm. Például vegyünk egy cseresznyefát, ha ennek a törzsvastagsága kerületben a talajtól számított 1 m. magasságban 40 cm, úgy a fa hozzávetőleg 10 éves. Ugyanekkor egy hasonló vastag őszibarackfa 20 éves. A 10 éves almafa kerülete 30 centiméter.

— Mi a foglalkozása?
 — Munkaadó vagyok.
 — Munkaadó?!
 — Hát nem adok én állandó munkát a tekintetes törvényszéknek?

A magyar díszítés alapformái.

Foglalkozunk a székely kapuval is; je képünk egyszerűen dísz nélkül mutatja osztását, kis- és nagykapu szerkesztését, szeillesztését. A kapu legtöbbje szép felirattal hívja, várja a ház barátjait, vendégeit. A kapu díszítése olyan mint egy szép kert, faragással festett. A faragás vagy kiemelkedő, vagy mélyedő és legtöbbször festett, sokszor az egész ház falán körvonalozásai következtében a festék helyett és a faragás marad meg, de mint mai díszítésből láthatjuk, olyan kedvesek és részletesek, hogy színek nélkül is pompásan mutatnak.